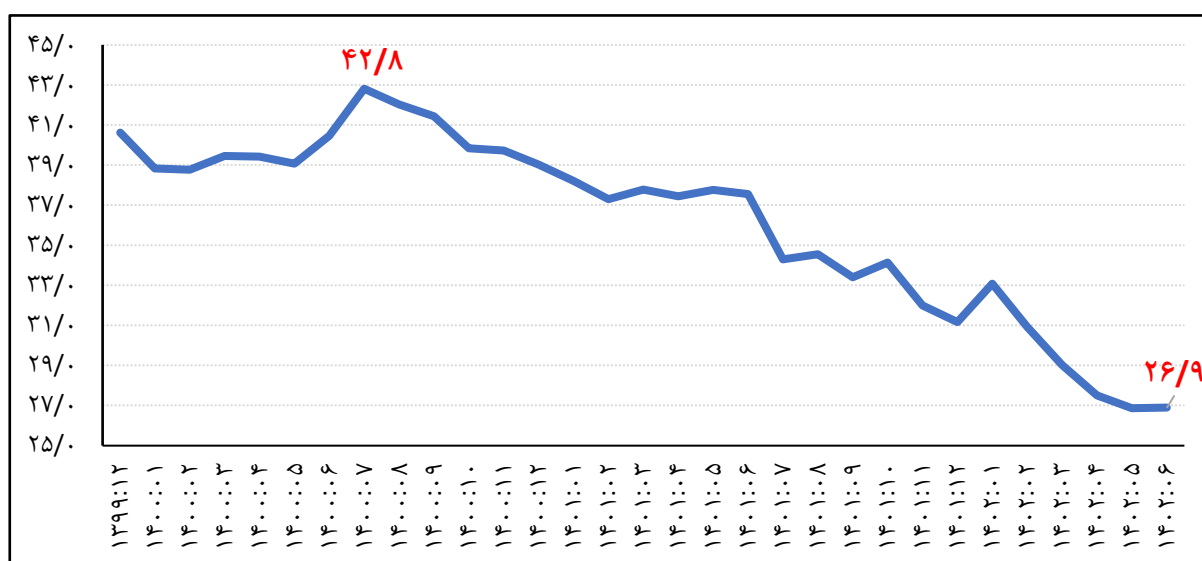


### «تحولات کل‌های پولی در شهریور ماه سال ۱۴۰۲»

- **نقدینگی:** حجم نقدینگی در پایان شهریورماه ۱۴۰۲ به رقم ۷۰۹۹۱/۲ هزار میلیارد ریال رسید که نسبت به پایان سال ۱۴۰۱ معادل ۱۲/۰ درصد رشد نشان می‌دهد. همچنین، نرخ رشد دوازده‌ماهه نقدینگی از ۳۷/۵ درصد در پایان شهریورماه ۱۴۰۱ طی یک روند نزولی به ۲۶/۹ درصد در پایان شهریورماه ۱۴۰۲ کاهش یافته است. کاهش قابل ملاحظه رشد نقدینگی در سال ۱۴۰۱ و رسیدن آن به ارقام زیر ۳۰ درصد در پایان شهریورماه سال جاری حاکی از تحقق برنامه پولی تنظیم شده و توفیق بانک مرکزی در اجرای سیاست کنترل مقداری رشد ترازنامه بانکها در دوره اخیر است.

نمودار ۱- روند تحولات نرخ رشد دوازده ماهه نقدینگی (درصد)



- **پایه پولی:** پایه پولی در شهریورماه سال ۱۴۰۲ رقم ۹۸۱۱/۳ هزار میلیارد ریال را به ثبت رساند. بر این اساس پایه پولی در پایان شهریور ماه سال جاری رشدی معادل ۱۴/۱ درصد را نسبت به پایان سال ۱۴۰۱ تجربه کرد. در شش‌ماهه ابتدایی سال جاری، خالص بدهی بخش دولتی به بانک مرکزی سهمی معادل ۲۴/۰ واحد درصد در رشد پایه پولی داشته است. عامل اصلی افزایش سهم خالص بدهی بخش دولتی به بانک مرکزی در رشد پایه پولی، کاهش سپرده‌های دولت نزد بانک مرکزی بوده است که نشان می‌دهد پرداخت‌های دولت در شش‌ماهه ابتدایی سال با اتکای به منابع سپرده‌ای خود صورت گرفته است. در عین حال دولت طی این مدت از تنخواه‌گردان خزانه استفاده نکرده است.

دیگر عامل رشد پایه پولی در پایان شهریورماه سال ۱۴۰۲، مطالبات بانک مرکزی از بانکها متأثر از افزایش اضافه برداشت بانکها از منابع بانک مرکزی بوده است که نسبت به پایان سال قبل، سهمی معادل ۱۵/۱ واحد درصد در رشد پایه پولی داشته است. همچنین خالص سایر اقلام بانک مرکزی سهمی معادل ۲/۹- واحد درصد در رشد پایه پولی در شش‌ماهه منتهی به پایان شهریورماه سال ۱۴۰۲ داشته است که عمدتاً متأثر از افزایش

مانده اوراق بهادار ناشی از عملیات سیاست پولی بانک مرکزی و افزایش حجم ریپو (عملیات بازار باز) بوده است. این امر حکایت از سیاست پولی فعال بانک مرکزی در تامین نقدینگی مورد نیاز بانکها و موسسات اعتباری دارد. در مقابل، خالص دارایی‌های خارجی بانک مرکزی در شش ماهه ابتدایی سال جاری سهم کاهنده در رشد پایه پولی داشته به گونه‌ای که در پایان شهریورماه سال جاری از سهمی معادل ۲۲/۱- واحد درصد در رشد پایه پولی دوره مذکور (۱۴/۱ درصد) برخوردار بوده است. کاهش خالص داراییهای خارجی بانک مرکزی در سال ۱۴۰۲ عمدتاً ناشی از فروش ارزهای خریداری شده از دولت در اواخر سال گذشته و مدیریت دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی بانک مرکزی با فراهم کردن زمینه فروش بخشی از ارزهای غیر قابل دسترس خریداری شده در سال‌های قبل بوده است که معادل ریالی آن پیش از این به دولت پرداخت شده و در حال حاضر با مهیا شدن امکان دسترسی به این منابع، بانک مرکزی توانسته است علاوه بر تامین نیازهای ارزی کشور، از این طریق نیز اقدام به کنترل مطلوب رشد پایه پولی بنماید. رشد پایه پولی دوازده‌ماهه در ادامه روند نزولی خود از ابتدای سال جاری از ۴۵.۰ درصد در فروردین‌ماه به ۴۲/۰ درصد در شهریورماه کاهش یافت.

لازم به اشاره است ضریب فزاینده نقدینگی نیز در پایان شهریورماه ۱۴۰۲ نسبت به پایان سال ۱۴۰۱، معادل ۱/۸ درصد کاهش یافت و به رقم ۷/۲۳۶ رسید.